

СИЛАБУС КУРСУ

«КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНА ОСВІТА»

Освітній ступінь: третій (освітньо-науковий)
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Освітньо-наукова програма: «Початкова освіта»
Кількість кредитів: 5 (150 год.)
Рік підготовки: 2, семестр 3
Компонент освітньої програми: вибіркова
Дні занять: понеділок, 13.45-16.40, ауд. 331
Консультації: середа, 14.00-15.00, ауд. 308а
Мова навчання: українська

Керівник курсу

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти

Кодлюк Ярослава Петрівна

Контактна інформація: YP.Kodliuk@gmail.com + 38 097 3926136

Опис дисципліни

Мета вивчення курсу «*Компетентісно орієнтована освіта*» полягає в тому, щоб ознайомити аспірантів із теоретичними основами і практикою організації освітнього процесу на засадах компетентісного підходу та надбаннями зарубіжного досвіду. Зміст курсу націлює на розв'язання таких завдань: поглибити розуміння майбутніми фахівцями необхідності впровадження у навчальний процес компетентісного підходу задля посилення результативної складової цього процесу; вчити системно аналізувати педагогічні явища на сучасних теоретико-методологічних засадах; формувати педагогічне мислення аспірантів.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/4	Тема 1. Поняття про компетентнісний підхід в освіті.	Усвідомлювати необхідність упровадження компетентнісного підходу в освіті задля посилення результативної складової цього процесу; розрізняти сутність понять «компетентність» і «компетенція»; знати структуру компетентності.	Відповіді на запитання, виконання тестових завдань.
2/4	Тема 2. Класифікація компетентностей.	Знати класифікацію навчальних компетентностей; розуміти сутність ключових компетентностей, знати їх види; знати вимоги Державного стандарту початкової освіти щодо компетентнісного підходу; знати наскрізні вміння; знати види професійних компетентностей.	Відповіді на запитання, виконання тестових завдань.
4/4	Тема 3. Уміння вчитися як ключова компетентність особистості.	Знати сутність і структуру вміння вчитися як ключової компетентності; усвідомлювати роль загальнонавчальних умінь і навичок як основи формування вміння вчитися (сутність, класифікація, провідні	Відповіді на запитання, усні повідомлення, виконання тестових завдань.

		вміння); знати структуру уміння працювати з підручником.	
4/4	Тема 4. Відображення компетентнісного підходу в державних стандартах вищої освіти.	Знати систему стандартів вищої освіти та способи відображення в них компетентнісного підходу; вміти проаналізувати нормативні документи закладу вищої освіти (навчальний план, освітньо-професійна/освітньо-наукова програма, програми навчальних дисциплін, підручник для вищої школи) з т. з. потенційних можливостей формування професійних компетентностей.	Відповіді на запитання, усні повідомлення, аналіз нормативних документів.
2/4	Тема 5. Компетентнісна спрямованість навчальних програм і підручників для загальноосвітніх навчальних закладів.	Знати та вміти виокремити способи реалізації компетентнісного підходу в навчальних програмах для загальноосвітніх навчальних закладів; знати способи відображення предметних і ключових компетентностей у змісті шкільних підручників.	Відповіді на запитання, виконання тестових завдань, аналіз навчальних програм і підручників для початкової школи.
2/4	Тема 6. Урок в умовах компетентнісного орієнтованого навчання.	Мати уявлення про компетентнісно орієнтовану мету уроку; знати способи відображення в цілях	Відповіді на запитання, виконання тестових завдань, складання (на

		уроку (освітній, розвивальний і виховний) предметних і ключових компетентностей; знати шляхи реалізації компетентнісного підходу в навчальному процесі загальноосвітнього навчального закладу.	матеріалі уроків) завдань на формування ключових і предметних компетентностей.
2/2	Тема 7. Дидактико-методичне забезпечення контролю й оцінювання навчальних досягнень школярів на засадах компетентнісного підходу.	Знати дидактико-методичні вимоги до організації контрольно-оцінювальної діяльності вчителя; знати дидактичні вимірники результатів компетентнісної освіти та вміти конструювати завдання відповідно до визначених вимірників; знати особливості конструювання змісту та методики контролю й оцінювання Державної підсумкової атестації школярів.	Відповіді на запитання, виконання тестових завдань, складання тестових завдань для оцінювання предметних компетентностей школярів.
2/4	Тема 8. Зарубіжні дослідження компетентнісно орієнтованого підходу в освіті.	Знати підходи зарубіжних дослідників щодо трактування сутності і структури понять «освітні компетенції», «компетенція» і «компетентність»; знати зарубіжний досвід щодо визначення ключових компетентностей (різні підходи).	Відповіді на запитання, усні повідомлення, підготовка рефератів.

Літературні джерела

1. Байбара Т. Компетентнісний підхід в початковій ланці освіти: теоретичний аспект / Т. Байбара // Початкова школа. – 2010. – № 8. – С. 46–50.
2. Бібік Н. М. Формування предметних компетентностей в учнів початкової школи: монографія / Н. М. Бібік, М. С. Вашуленко, В. О. Мартиненко та ін. – К. : Педагогічна думка, 2014. – 346 с.
3. Дидактико-методичне забезпечення контролю та оцінювання навчальних досягнень молодших школярів на засадах компетентнісного підходу : монографія / О. Я. Савченко, Н. М. Бібік, Т. М. Байбара та ін. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 192 с.
4. Бібік Н. Компетентність і компетенції у результатах початкової освіти / Н. Бібік // Початкова школа. – 2010. – № 9. – С. 1–4.
5. Державний стандарт початкової загальної освіти / Постанова Кабінету Міністрів України №87 від 21 лютого 2018 року [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/>
6. Дідик О. В. Компетентнісно-орієнтоване навчання у процесі формування творчої особистості молодшого школяра / О. В. Дідик. – Харків : Основа, 2010. – 144 с.
7. Довга Т. Я. Компетентнісний підхід у формуванні навчальної діяльності молодших школярів : навч. посібник / Т. Я. Довга, О. О. Нікітіна. – Кіровоград : ПП. «Ексклюзив-Систем», 2014. – 104 с.
8. Кодлюк Я. П. Ключові компетентності у змісті підручників для початкової школи / Я. П. Кодлюк // Проблеми сучасного підручника. – 2016. – Вип.. 17. – С. 182–191.
9. Кодлюк Я. П. Підготовка студентів до формування в молодших школярів уміння вчитися / Я. П. Кодлюк // Теорія і методика навчання й виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: від історії до інновацій : монографія / за заг. ред. А. А. Сбруєвої, С. М. Кондратюк. – Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2015. – С. 412–429.
10. Кодлюк Я. П. Шляхи реалізації компетентнісного підходу у підручниках для початкової школи / Я. П. Кодлюк : мат-ли Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційно-освітній простір: технологічні концепти формування і розвитку» (Київ, 29–30 жовтня 2013 р.). – К., 2013. – С. 22–23.
11. Компетентнісна освіта – від теорії до практики / Н. М. Бібік, І. Г. Єрмаков, О. В. Овчарук та ін. – К. : Плеяда, 2005. – 120 с.
12. Компетентнісний підхід в освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека освітньої політики / за заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : «К. І. С.», 2004. – 112 с.
13. Концепція нової української школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/Новини%202016/12/05/konczepczyia.pdf>
14. Луговий В. І. Європейська концепція компетентнісного підходу у вищій школі та проблеми її реалізації в Україні / В. І. Луговий // Педагогіка і

- психологія. – 2009. – № 3. – С. 13–25.
15. Методичний коментар до навчальних програм для 1–4 класів : дайджест / укл. О. В. Онопрієнко. – Донецьк : Каштан, 2012. – 108 с.
  16. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 17 лют. 2002 № 2984. – Редакція від 01 лип. 2014 № 1556-VII. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1391950419561429>. – Назва з екрану.
  17. Про загальну середню освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 13 трав. 1999 р. № 651-XIV: Редакція [від 06 вер. 2018](#), № 2541-VIII. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/651-14>. – Назва з екрану.
  18. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 23 трав. 1991 № 1060-XII. : у ред. від 05 вер. 2017 р. № 2145-VIII. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>. – Назва з екрану.
  19. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підручник / О. Я. Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 504 с.
  20. Савченко О. Я. Ключові компетентності – інноваційний результат шкільної освіти / О. Я. Савченко // Рідна школа. – 2011. – № 8–9. – С. 4–8.
  21. Савченко О. Я. Компетентнісний підхід як чинник якості професійної підготовки майбутнього вчителя / О. Я. Савченко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова (Серія 17 : Теорія і практика навчання та виховання). – К. : вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 14. – С. 10–16.
  22. Савченко О. Я. Уміння вчитися – ключова компетентність молодшого школяра : посібник / О. Я. Савченко. – К. : Педагогічна думка, 2014. – 176 с.
  23. Савченко О. Компетентнісна спрямованість нових навчальних програм для початкової школи / О. Савченко // Початкова школа. – 2012. – № 8. – С. 1–6.
  24. Формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів: дидактико-методичні аспекти : дайджест 2 / укл. О. В. Онопрієнко. – Донецьк : Каштан, 2012. – 142 с.
  25. Формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів: теоретичні аспекти : дайджест 1 / укл. О. В. Онопрієнко. – Донецьк : Каштан, 2011. – 98 с.
  26. Чернецька Т. І. Сучасний урок: теорія і практика моделювання : навч. посібник / Т. І. Чернецька. – К. : Праймдрук, 2011. – 351 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонено. Індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями (не більше 20%).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1. Усне опитування, виконання тестових завдань	15
Змістовий модуль 2. Усне опитування, виконання завдань практичного спрямування	20
Змістовий модуль 3. Усне опитування, письмове опитування	20
ІНДЗ	15
Підсумкова контрольна робота	30